

Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1007/2009 o trgovini proizvodima od tuljana

(COM(2015) 45 završna verzija – 2015/0028 (COD))

(2015/C 332/09)

Izvjestitelj: Thomas McDONOGH

Dana 12. veljače 2015. i dana 20. veljače 2015. Europski parlament, odnosno Vijeće, sukladno članku 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, odlučili su savjetovati se s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom o

Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1007/2009 o trgovini proizvodima od tuljana

(COM(2015) 45 završna verzija – 2015/0028 (COD)).

Stručna skupina za poljoprivredu, ruralni razvoj i zaštitu okoliša, zadužena za pripremu rada Odbora o toj temi, Mišljenje je usvojila 5. svibnja 2015.

Europski gospodarski i socijalni odbor Mišljenje je usvojio na svom 508. plenarnom zasjedanju održanom 27. i 28. svibnja 2015. (sjednica od 27. svibnja 2015.), sa 161 glasom za, 0 protiv i 9 suzdržanih.

1. Zaključci i preporuke

1.1. Amandman na zakonodavni tekst EU-a mora se usvojiti radi usklađivanja s preporukama i odlukama o Osnovnoj uredbi donesenima 18. lipnja 2014., kada je Tijelo za rješavanje sporova (DSB) WTO-a usvojilo izvještaje panela i žalbenog tijela.

1.2. Različita tijela vlasti, uključujući EU, pravila i uredbe za humano ubijanje trebaju provoditi bez popuštanja. Treba poduzeti sve moguće korake kako tuljani ne bi nepotrebno patili. Primjerice, proljetno ubijanje mladih tuljana toljagama u Kanadi, protiv kojeg se neprestano bore organizacije za prava životinja u čitavom svijetu, u najboljem bi se slučaju moglo okarakterizirati kao barbarstvo. EGSO se gnuša nad takvom metodom ubijanja.

1.3. Za tradicionalan lov u egzistencijalne svrhe za inuitske zajednice moraju se uvesti realne, provjerljive kvote te dopuštene metode ubijanja. Isto se tako mora poštovati dobrobit životinja.

1.4. Na odgovarajući način treba pratiti i nadzirati kvote, ograničenja za lov, druga pitanja poštovanja propisa itd.

1.5. Mogli bi se odrediti minimalni uvjeti za mehanizam sljedivosti, poput određenog broja zahtjeva koje gospodarski akteri moraju ispuniti ako žele uvoziti u EU, uključujući tri ključna aspekta ⁽¹⁾:

1. obaveze u pogledu identifikacije;
2. obaveze u pogledu vođenja i čuvanja evidencije;
3. mogućnost podnošenja izvještaja o sljedivosti (verifikacija).

2. Uvod

2.1. Uredbom (EZ) br. 1007/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o trgovini proizvodima od tuljana („Osnovna uredba”) utvrđuje se opća zabrana stavljanja tih proizvoda na tržište Unije.

⁽¹⁾ Studija o provedbi mjera za trgovinu proizvodima od tuljana koju je financirala Komisija i koju je provela konzultantska kuća COWI u suradnji s ECORYS-om.

2.2. Osnovna uredba sadržava izuzeće od opće zabrane za proizvode od tuljana koji su rezultat lova koji tradicionalno obavljaju inuitske i druge autohtone zajednice i koji pridonose njihovoj egzistenciji (iznimka za autohtone zajednice – „iznimka AZ”).

2.3. Ona sadržava i iznimke za uvoz proizvoda od tuljana ulovljenih isključivo u svrhu održivog upravljanja pomorskim resursima na neprofitnoj osnovi, a ne u komercijalne svrhe (iznimka za upravljanje pomorskim resursima – „iznimka UPR”) kao i za uvoz privremene naravi koji obuhvaća isključivo robu za osobnu uporabu putnika ili njihovih obitelji.

2.4. U provedbenoj uredbi, Uredbi Komisije (EU) br. 737/2010 od 10. kolovoza 2010., navode se detaljna pravila za provedbu Osnovne uredbe.

2.5. Kanada i Norveška osporavale su oba akta („režim EU-a o tuljanima”) pred Svjetskom trgovinskom organizacijom (WTO) u sporu EZ – Mjere kojima se zabranjuje uvoz i stavljanje na tržište proizvoda od tuljana (DS400 i DS401).

2.6. Dok je u izvješćima WTO-a zaključeno da se zabrana proizvoda od tuljana može, u načelu, opravdati moralnom zabrinutošću za dobrobit tuljana, problematične su bile dvije iznimke, iznimka AZ i iznimka UPR.

2.7. Utvrđeno je da iznimka UPR nije opravdana jer moguća razlika u komercijalnoj dimenziji komercijalnog lova i lova u smislu iznimke UPR (mali razmjeri, neprofitnost) nije dovoljna da bi se opravdala razlika.

2.8. U pogledu iznimke AZ, premda je u načelu riječ o legitimnoj razlici, žalbeno je tijelo presudilo da neki elementi ideje i primjene te iznimke predstavljaju „proizvoljnu i neopravdanu diskriminaciju”.

2.9. Europska unija obavijestila je 10. srpnja 2014. Tijelo za rješavanje sporova WTO-a da namjerava provesti njegove preporuke i odluke u tom sporu na način da ispoštuje svoje obveze prema WTO-u.

2.10. Dana 5. rujna 2014. Europska unija, Kanada i Norveška složile su se da bi razuman rok za provedbu preporuka i odluka Tijela za rješavanje sporova WTO-a bio 16 mjeseci. U skladu s tim, razumni rok istječe 18. listopada 2015.

2.11. Svrha ovog zakonodavnog prijedloga je provedba preporuka i odluka Tijela za rješavanje sporova WTO-a u odnosu na Osnovnu uredbu. Njime se uspostavlja i pravna osnova za usklađivanje Uredbe (EU) br. 737/2010 s navedenim odlukama.

2.12. Zabrinutost u pogledu iznimke UPR otklonjena je uklanjanjem iznimke UPR iz Osnovne uredbe. Zabrinutost zbog strukture i primjene iznimke AZ otklonjena je izmjenom iznimke, osobito povezivanjem njezine uporabe s dobrobiti životinja i određivanjem ograničenja za stavljanje na tržište proizvoda od tuljana ako su opseg lova ili druge okolnosti takvi da upućuju na to da se lov odvija prvenstveno u komercijalne svrhe.

2.13. Osim toga, stručnjaci Komisije surađuju sa stručnjacima iz Kanade na uspostavi potrebnog sustava za izdavanje potvrda kojim bi se kanadskim Inuitima omogućila primjena iznimke u okviru režima EU-a za tuljane.

2.14. Razne uključene vlade trebale bi uspostaviti strukturu za stavljanje inuitskih proizvoda na tržište.

3. Opće napomene

3.1. Lov na tuljane sastavni je dio kulture i identiteta inuitske i drugih autohtonih zajednica te uvelike pridonosi njihovoj egzistenciji. Potpuna zabrana lova na tuljane, uvedena prije nekoliko godina zbog pritiska javnog mnijenja, dovela je inuitske zajednice u duboku krizu koju karakteriziraju siromaštvo i nemogućnost da osiguraju svoj opstanak. Trenutačno je nezaposleno 90 % Inuita, a velik broj ih u potpunosti ovisi o socijalnoj pomoći. Zbog toga je Inuitima i drugim autohtonim zajednicama nedavno ponovno dopušten lov na tuljane, pod uvjetom da se obavlja radi vlastite egzistencije.

3.2. EGSO predlaže da se inuitska zajednica uključi u postupak između Europske komisije i kanadske vlade kako bi zajedno pronašli najbolji način da se nastavi osiguravati pravo Inuita na egzistenciju, a da se istovremeno tuljani zaštite od međunarodne trgovine i izumiranja.

3.3. Istinski humana metoda ubijanja ne može se učinkovito i dosljedno primijeniti u lovu koji obavljaju inuitske i druge autohtone zajednice, kao ni u drugim oblicima lova na tuljane. Ipak, s obzirom na cilj Uredbe (EZ) br. 1007/2009, primjereno je da je uvjet za stavljanje proizvoda koji su rezultat lova inuitskih i drugih autohtonih zajednica na tržište Unije da se takav lov provodi na način kojim se umanjuju bol, stres, strah ili drugi oblici patnje ulovljenih životinja u mjeri u kojoj je to moguće.

3.4. Uredbom (EZ) br. 1007/2009 iznimno se omogućuje i stavljanje na tržište proizvoda od tuljana ako se lov provodi isključivo u svrhu održivog upravljanja pomorskim resursima.

3.5. Iako se prepoznaje važnost lova u svrhu održivog upravljanja pomorskim resursima, u praksi takav lov može biti teško razlikovati od lova velikih razmjera koji se provodi prvenstveno u komercijalne svrhe. Time može doći do neopravdane diskriminacije dotičnih proizvoda od tuljana. Stoga ta iznimka više ne bi trebala postojati.

3.6. Stavljanje na tržište proizvoda od tuljana dopušteno je samo ako su proizvodi od tuljana rezultat lova koji tradicionalno obavljaju inuitske i druge autohtone zajednice, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) zajednica tradicionalno obavlja lov;
- (b) lovom se pridonosi egzistenciji zajednice te se on ne provodi prvenstveno u komercijalne svrhe;
- (c) lov se provodi na način kojim se umanjuju bol, stres, strah ili drugi oblici patnje ulovljenih životinja u mjeri u kojoj je to moguće, uzimajući u obzir tradicionalni način života i životne potrebe zajednice.

3.7. EGSO se slaže s uvjetima za stavljanje proizvoda od tuljana na tržište, ali predlaže da Europska komisija pronađe dobru ravnotežu između zaštite tuljana i potrebe Inuita da ih love, budući da je to ključno za njihovo preživljavanje. Nepragmatična interpretacija tih uvjeta mogla bi u praksi onemogućiti Inuitima lov na tuljane.

3.8. EGSO smatra da bi bilo korisno:

- (a) uvesti poseban status za proizvode od tuljana koje Inuiti proizvode u skladu s tradicionalnim načinima lova, primjerice „Ulovili Inuiti na tradicionalan način”. U tom bi slučaju, kako bi se izbjegli dodatni međunarodni sporovi, moglo biti korisno definirati taj koncept kao „neindustrijsko iskorištavanje”;
- (b) stvoriti sustav praćenja, označavanja i poseban logotip za praćenje aktivnosti Inuita te zaštitu i informiranje potrošača;
- (c) razmisliti o uvoznim kvotama ako se pokaže da se taj aranžman zlorabi.

3.9. Uvoz proizvoda od tuljana dopušta se i ako je privremene naravi i obuhvaća isključivo robu za osobnu uporabu putnika ili njihovih obitelji. Narav i količina takve robe ne smiju biti takvi da upućuju na to da se ona uvozi u komercijalne svrhe.

3.10. Na koji će se način sljedivost dodatno organizirati, ovisi o tome kakav će se sustav uvesti i o odgovornostima koje će se dodijeliti različitim uključenim stranama. U kontekstu regulacije trgovine proizvodima od tuljana, te minimalne uvjete treba interpretirati na sljedeći način:

Obaveze u pogledu identifikacije

Tri su elementa u principu sadržana u obavezama u pogledu identifikacije:

- lovac (inuitski/autohtoni lovac ili lovac licenciran u svrhu upravljanja resursima) – ima jedinstveni identifikacijski broj,
- otkupna stanica (identificira teritorij/zemljopisnu lokaciju),
- proizvod (u principu prati transakcije između lovca i otkupne stanice).

Možda će umjesto toga ili uz to biti potrebno identificirati „lov”, u slučaju da on nije izravno povezan s lovcem, da ne postoji otkupna stanica ili da ne pokriva čitavu državu nego samo određene regije.

3.11. Pri donošenju odluke, koja će biti konačna i obvezujuća, WTO mora pomiriti kontradiktorne formulacije iz međunarodnih sporazuma starih gotovo 70 godina. Jedna od tih formulacija zabranjuje „arbitrarnu i neopravdanu diskriminaciju” među državama. Prema drugoj, država može djelovati na način koji je „nužan za zaštitu javnog morala” ⁽²⁾.

3.12. „Veličina i moralni napredak nekog naroda mogu se mjeriti po tome kako postupa prema životinjama” ⁽³⁾.

Bruxelles, 27. svibnja 2015.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Henri MALOSSE

⁽²⁾ A. Butterworth i M. Richardson, Marine. Policy 38., 457–469; 2013.

⁽³⁾ Citat koji se pripisuje Mahatmi Gandhiju.